

VERSLAG BREDE DOORLICHTING

VBS 't SCHOLIERKE-HET KLEIN KASTEELTJE TE RIJKHOVEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 15719

Instelling VBS 't Scholierke-Het Klein Kasteeltje
Souwveld 2 - 3740 RIJKHOVEN

Beleidsverantwoordelijke Heidi MAESEN

Telefoonnummer 089 39 19 09

E-mail heidi.maesen@kodb.be

Website www.scholierke-kasteeltje.com

Bestuur Kath. Ond. Dek. Bilzen
Schoolstraat 45 - 3740 BILZEN

Scholengemeenschap KODB vzw
Schoolstraat 45 - 3740 BILZEN

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB Limburg afdeling Tongeren
Dirikenlaan 4 - 3700 TONGEREN

Start- en einddatum doorlichting 05/06/2023 - 09/06/2023

Inspectieteam Hilde VANDERLOCHT
Michel MARYNISSSEN
Ann SCHELFHOUT

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	10
4.1	De onderwijsleerpraktijk in het kleuteronderwijs	10
4.2	Nederlands in het lager onderwijs	13
4.3	Wiskunde in het lager onderwijs	16
5	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	19
6	Respecteert de school de regelgeving?	21
7	Samenvatting	22
7.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	22
7.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	23
7.2.1	De onderwijsleerpraktijk	23
7.3	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	24
8	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	25

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

Elke doorlichting biedt een antwoord op twee onderzoeksvragen:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit (het OK) en respecteert ze de regelgeving?

De onderwijsinspectie beantwoordt deze twee vragen aan de hand van drie onderzoeken:

1. een onderzoek van de kwaliteitsontwikkeling
2. een onderzoek van de onderwijsleerpraktijk
3. een onderzoek van het beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

	Beneden de verwachting Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.
	Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
	Volgens de verwachting Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.
	Overstijgt de verwachting Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
  - een gunstig advies zonder meer
  - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
  - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt, behalve als de tekorten betrekking hebben op de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

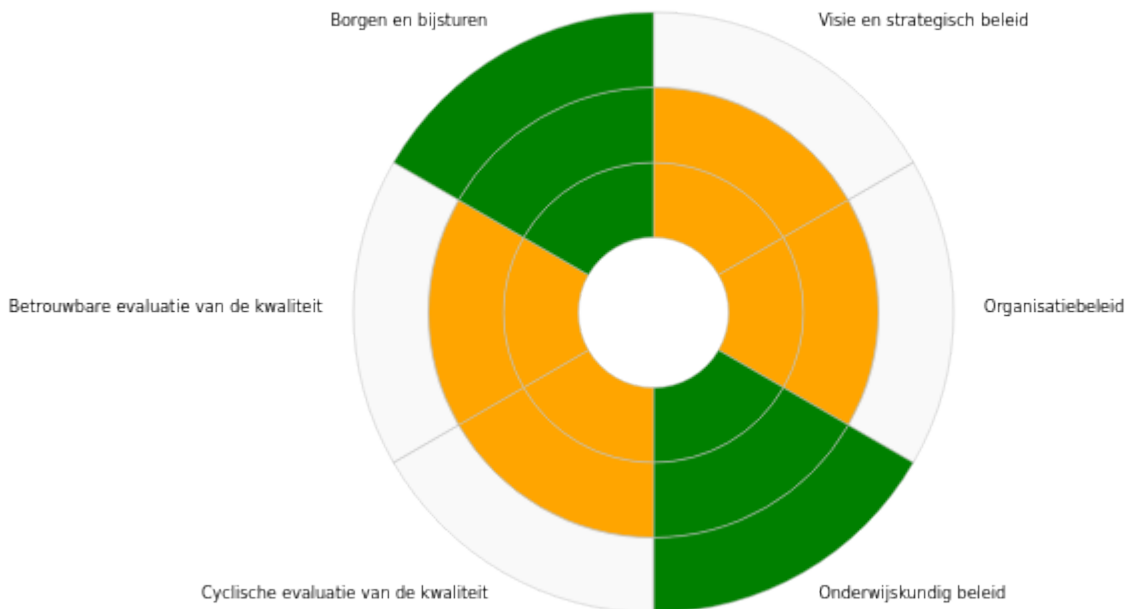
Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Riemsterweg 273 - 3740 KLEINE-SPOUWEN
- Souwveld 2 - 3740 RIJKHOVEN.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid De school streeft ernaar om uit te klaren wat ze met haar onderwijs wil bereiken maar slaagt daar slechts gedeeltelijk in. Aspecten van het gemeenschappelijke pedagogisch project zijn niet altijd gedragen door het hele team. Daardoor vindt de visie slechts gedeeltelijk ingang in de schoolwerking en in de onderwijsleerpraktijk. De school laat bovendien kansen liggen om haar visie af te stemmen op de context en de input van de school. Zo kan de school verder uitklaren tot waar de autonomie van iedere vestigingsplaats reikt en voor welke aspecten ze gemeenschappelijkheid en stroomlijning vooropstelt. Ook kan ze haar visie op de werking met combinatie- of graadklassen en goed kleuteronderwijs nog verhelderen. Uit de geactualiseerde en gezamenlijke schoolvisie op zorg en gelijke onderwijskansen blijkt dat beide vestigingsplaatsen hun (klas)werking wel sterker willen afstemmen op de input, de context en de regelgeving. Deze visie vindt al meer en meer ingang in de schoolwerking en in de onderwijsleerpraktijk. De school heeft wat dat aspect betreft ook een goed zicht op hoe ze haar visie wil realiseren.

Organisatiebeleid De school ontwikkelt en voert een beleid maar dat wordt bemoeilijkt door een gebrek aan constructieve dialoog en bereidheid tot professionele samenwerking over de vestigingsplaatsen heen. De moeizame uitbouw van vestigingsplaatsoverschrijdende overlegstructuren illustreert dat. Daardoor blijven er kansen onbenut om samen school te maken, te participeren aan gezamenlijke schoolontwikkelingsprocessen en, vanuit duidelijke rollen en mandaten, bij te dragen aan een efficiënte en aangename samenwerkingscultuur. Desondanks slaagt het geëngageerde (beleids)team erin om te vernieuwen en expertisedeling tussen de teamleden van elke individuele vestigingsplaats te stimuleren. De ontwikkeling van een schooleigen leerlingvolgsysteem, de implementatie van nieuwe onderwijsleerpakketten en de aanmoediging om te hospiteren bij collega's zijn daar voorbeelden van. Niet alle teamleden krijgen gerichte feedback over het eigen functioneren. De school werkt samen met externen en sommige samenwerkingsverbanden of individuele vormingen hebben een positieve impact op de onderwijsleerpraktijk en op de begeleiding. De school maakt ook werk van een laagdrempelige en transparante communicatie met de ouders en de leerlingen. De kleinschaligheid en het familiale karakter van de twee entiteiten dragen daartoe bij. De school consulteert ouders en leerlingen bij de besluitvorming over zorgondersteunende maatregelen. Ze betreft hen in mindere mate via formele overleg- en participatiestructuren bij schoolontwikkelingsprocessen.

Onderwijskundig beleid De school geeft de onderwijsleerpraktijk, de begeleiding en de professionalisering meer en meer vorm aan de hand van doelgerichte maatregelen en afspraken op schoolniveau, deelteamniveau en individueel niveau. Illustratief hiervoor zijn de taalstimuleringsinitiatieven in de kleuterafdeling en de bijsturing van het leesbeleid en de rapportering in de lagere afdeling. De school ondersteunt de teamleden bij de uitbouw van de zorgwerking en de integratie van (nieuwe) digitale mogelijkheden. Ze kan de afspraken over de realisatie van een volledig en gradueel opgebouwd aanbod en een functioneel gebruik van het gevalideerd doelenkader verder versterken. Daarbij is het een uitdaging om na te gaan hoe ze de kinderen nog meer ruimte kan bieden voor zelfsturing en zelfstandigheid en hoe ze dat vanaf de kleuterafdeling geleidelijk vorm kan geven.

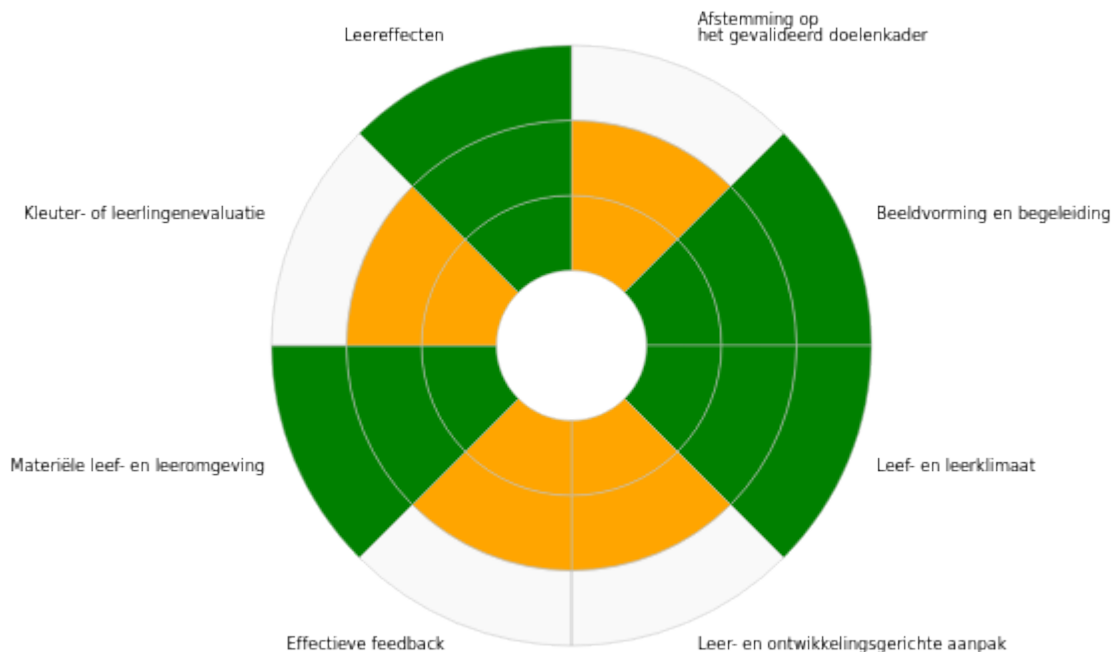
Cyclische evaluatie van de kwaliteit De school evalueert een aantal aspecten van de schoolwerking, maar ze kan daarbij de aandacht voor de evaluatie van de onderwijsleerpraktijk, de leereffecten en het leerlingenwelbevinden nog versterken. De evaluaties zijn beperkt gepland en georganiseerd volgens een systematiek. Het is een werkpunt voor de school om evaluaties op schoolniveau, alsook de wijze waarop ze wil evalueren, in te plannen in haar beleidsvoering. Zo kan ze de implementatie van nieuwe onderwijsleerpakketten in de lagere afdeling gericht evalueren. Bovendien laat de school kansen liggen om na te gaan of de teamgerichte vormingen, onder meer wat betreft het gebruik van het gevalideerd doelenkader, effectief leiden tot kwaliteitsverbetering. Opeenvolgende evaluaties bouwen in mindere mate verder op elkaar.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit De school evalueert haar ontwikkeling eerder beperkt doelgericht op basis van kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze laat kansen liggen om de expertise van relevante partners te betrekken bij haar evaluaties. Zo zijn structurele tevredenheidsbevragingen bij de ouders en leerlingen nog geen vaste gewoonte. De school benut de beschikbare evaluatiegegevens vooral op kind- en groepsniveau met het oog op zorgacties. Ze wendt deze in mindere mate aan om de onderwijskwaliteit of leereffecten op school- en/of deelteamniveau meerjarig in kaart te brengen, te analyseren en erover te communiceren met het hele team. Door de keuze die de school maakt voor haar leerlingvolgsysteem, kan ze in mindere mate nagaan of de leerlingen voldoende vorderen ten opzichte van een vooropgestelde norm. Zo komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang.

Borgen en bijsturen De school heeft grotendeels zicht op haar sterke punten en werkpunten en koppelt daaraan een prioriteitenplanning op kortere en op langere termijn. Met het oog op de haalbaarheid voor zowel leraren als beleid, zal ze een participatieve en doordachte keuze moeten maken uit de vele prioriteiten, die ze reeds plande of op haar af komen. Een meer cyclische en betrouwbare evaluatie kan hierbij inspirerend zijn. Het vrij nieuwe beleidsteam realiseerde op korte tijd waardevolle verbeteracties voor de werkpunten zoals een gestructureerde, digitale ontsluiting van relevante schooldocumenten. Zo bewaart en verspreidt de school meer en meer wat kwaliteitsvol is. Het vormt een uitdaging om samen op zoek te gaan naar opportuniteiten om de twee entiteiten naar elkaar te laten toegroeien en te blijven focussen op wat verbindt. Het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid dat zich in beide afdelingen toont als een dynamisch proces van positieve bijsturingen, kan daartoe een hefboom zijn.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in het kleuteronderwijs

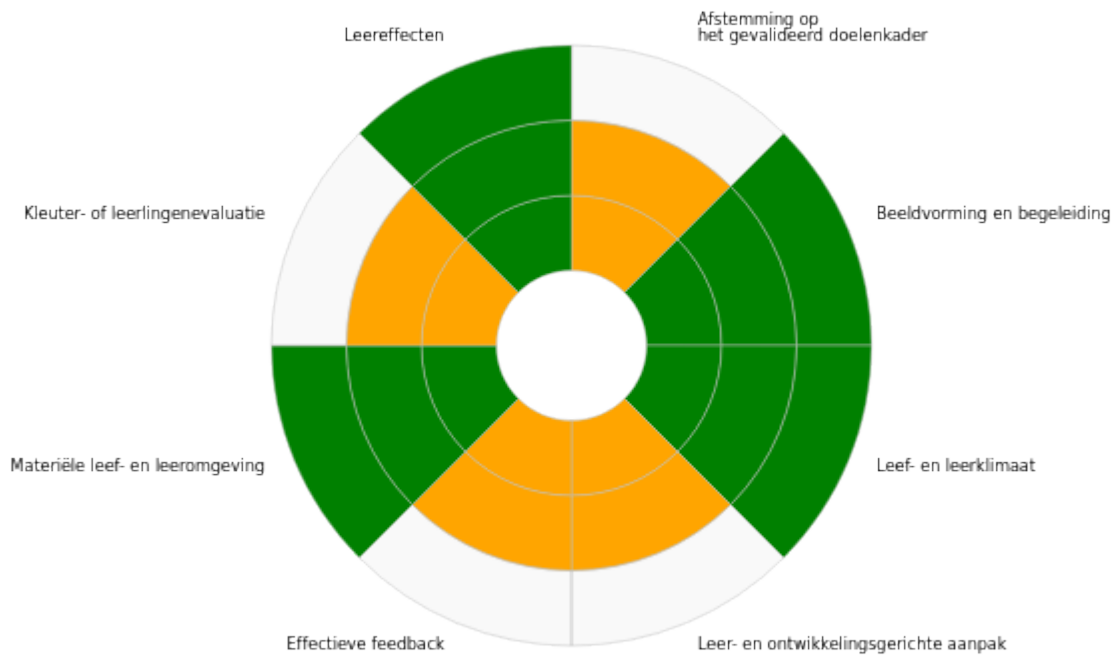
Afstemming op het gevalideerd doelenkader

De aangeboden doelen sporen slechts gedeeltelijk met het gevalideerd doelenkader. De leergebieden Nederlands en wiskundige initiatie krijgen de nodige aandacht. De recent ontwikkelde leerlijnen bieden de leraren daarvoor houvast. De doelen uit de leergebieden muzische vorming, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek en de uitgangspunten bij die leergebieden, zoals geformuleerd bij de decretale ontwikkelingsdoelen, zijn echter nog te weinig gekend en verankerd in de klaspraktijk. De leraren werken thematisch, waarbij ze aandacht hebben voor de inbreng van de kleuters. Ze zorgen op die manier voor horizontale samenhang tussen de aangeboden doelen. De verticale samenhang in de opbouw van kennis, vaardigheden, attitudes en strategieën, ook naar de lagere afdeling toe, kan explicieter.

- Beeldvorming en begeleiding** Doelgerichte observatie van aangeboden doelen, samengevat in 'de zorgfiche' en de 'klasbespreking', geven de leraren een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuters. Met het oog op de realisatie van het gemeenschappelijk curriculum baseren de leraren op die beeldvorming haalbare en uitdagende doelen en een begeleiding binnen de brede basiszorg en in groeiende mate in de verhoogde zorg. De leraren hebben aandacht voor differentiatie, zetten de kleuters doelgericht aan het werk en spelen geregeld mee. Op die manier krijgen ze zicht op de ontwikkeling van de kleuters en op hun talige competenties. De individuele begeleiding kan nog handelingsgerichter worden uitgewerkt. Streefdoelen kunnen daarbij meer resultaatgericht en tijdsgebonden worden geformuleerd. Ook kunnen de leraren de effecten van de begeleiding functioneler in kaart brengen, dit om succesfactoren te detecteren of om de zorgaanpak bij te kunnen sturen waar nodig. De ontwikkelde documenten zoals het zorgplan en de klasbespreking kunnen daarbij ondersteuning bieden.
- Leef- en leerklimaat** De leraren benutten de verschillen tussen kleuters om te leren van mekaar. Ze gaan ontwikkelingsgericht met hen in dialoog en realiseren daarmee een positieve leersfeer en een ondersteunend leefklimaat. De ouders worden op een warme wijze betrokken bij de klaswerking. Het laagdrempelige onthaal bij de eerste stappen die de kleuters op 2,5-jarige leeftijd in de school zetten, is daar een goed voorbeeld van.
- Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak** De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. De recent ontworpen leerlijnen Nederlands en wiskundige initiatie vormen een degelijke aanzet voor een geleidelijke, activerende en betekenisvolle opbouw van de leerinhouden. De activiteiten begrijpend luisteren en voorlezen motiveren de kleuters om te kiezen voor lezen en boeken. Een verdere concretisering van de leerplandoelen in thema's en activiteiten kan de klaspraktijk versterken. De vertaling van de leerplandoelen naar specifieke lesdoelen vormt daar al een eerste stap toe. De aandacht voor de metacognitieve vaardigheden is een werkpunt. De kleuters krijgen in mindere mate ruimte om zelf oplossingen te vinden voor problemen. De leraren bieden hen daartoe nog te weinig doelgerichte strategieën aan die hun zelfregulatie (zelfstandigheid, zelfsturing en zelfmanagement) bevorderen. De leraren benutten de tijd om te leren en ontwikkelen beperkt efficiënt. Vooral de tijd die in een aantal klassen besteed wordt aan de gezamenlijke eet- en drankmomenten kan kritisch onder de loep genomen worden.

- Effectieve feedback** Vanuit hun groeigerichte visie op de ontwikkeling van de kleuters geven de leraren voornamelijk persoons- en productgerichte feedback, die constructief en waarderend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De leraren laten echter kansen liggen om systematisch effectieve feedback te geven die ingebed is in het onderwijsleerproces of die gericht is op de doelen. Een gezamenlijke teamreflectie over het geven van effectieve feedback aan de kleuters kan de kwaliteit ervan verhogen.
- Materiële leef- en leeromgeving** De leraren beschikken over de ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader na te streven. De zonnige en nette klaslokalen in beide vestigingsplaatsen stimuleren het leren en onderwijzen. De ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de leer- en ontwikkelingsbehoeften van alle kleuters. De turnzaal in Rijkhoven vormt hierop een uitzondering en is te weinig aangepast om de doelen van het leergebied lichamelijke opvoeding na te streven. Het basisaanbod bij de jongste kleuters is minder gericht op hun bewegingsbehoeften. Onder andere rollend materieel of klim-en klautertoestellen in de klas kunnen in die nood voorzien. De digitale infrastructuur is actueel en wordt doelgericht ingezet ter ondersteuning van de klaspraktijk. De leraren zetten de beschikbare ontwikkelingsmaterialen efficiënt in. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.
- Kleuter- of leerlingevaluatie** De leraren integreren de observatie- en evaluatiepraktijk doelgericht in het onderwijsleerproces. De evaluatiepraktijk is echter te weinig representatief voor alle leergebieden van het gevalideerd doelenkader. Voornamelijk muzische vorming, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek krijgen te beperkt aandacht. Ook hanteren de leraren te weinig objectieve en eenduidige beoordelingscriteria. Daardoor is de observatie- en evaluatiepraktijk gedeeltelijk afhankelijk van de inzichten van elke individuele leraar. Het digitale evaluatiesysteem is een goede aanzet tot efficiënt werken, maar oogt door de veelheid aan doelen weinig overzichtelijk. De leraren laten daardoor nog kansen liggen om te komen tot een transparante, betrouwbare, faire en brede evaluatie.
- Leereffecten** De ontwikkelingsvorderingen tonen aan dat de leraren minstens de doelen van het gevalideerd doelenkader bij de kleuters nastreven.

4.2 Nederlands in het lager onderwijs

Afstemming op het gevalideerd doelenkader

De aangeboden doelen sporen gedeeltelijk met het gevalideerd doelenkader. De leraren hanteren onderwijsleerpakketten waarmee ze flexibel omgaan. De opdrachten voor spreken en creatief of communicatief schrijven vallen nogal eens weg door tijdsgebrek. De aandacht voor leesbevordering en leesplezier maar ook voor het foutloos en leesbaar schrijven, valt op. Het is nog geen schoolkenmerk om stil te staan bij een bewuste doelenselectie en een functioneel gebruik van het doelenkader. Het digitale planningsysteem en het gebruik van de methodegebonden lesfiches met een brede waaier aan doelensuggesties zijn in mindere mate ondersteunend om de volledigheid en de samenhang van het aanbod te bewaken. De geïntegreerde aandacht voor de persoonsgebonden doelen en de graduele opbouw ervan, zijn verbeterpunten.

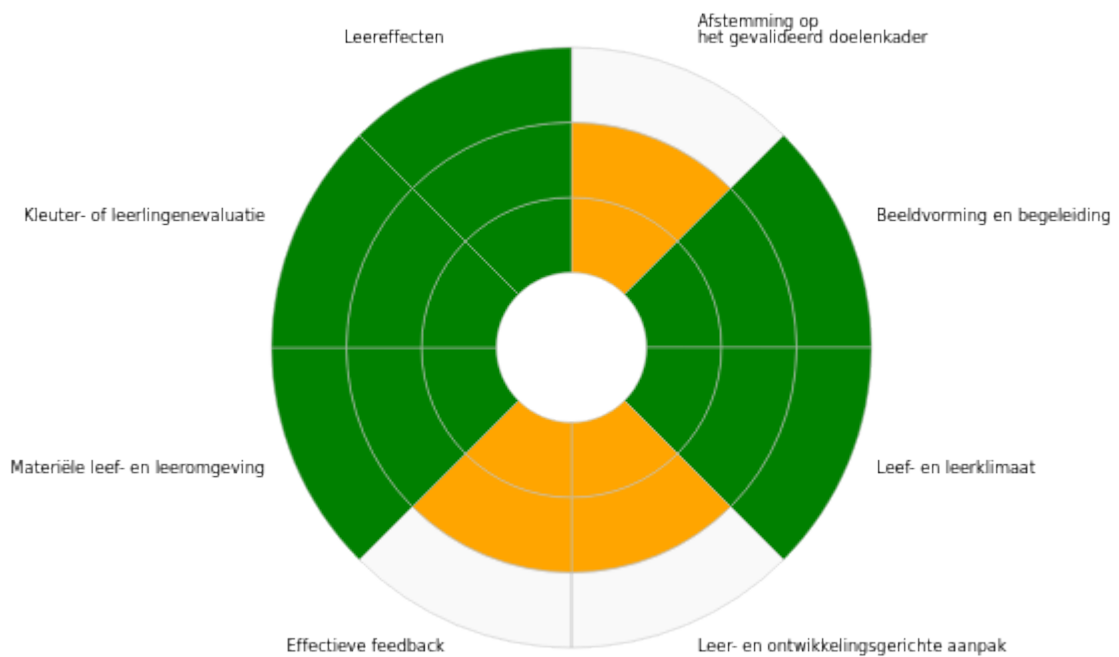
Beeldvorming en begeleiding Via observaties, toetsen, foutenanalyses en een schooleigen leerlingvolgsysteem vormen de leraren zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerlingen. Met het oog op de realisatie van het gemeenschappelijk curriculum baseren de leraren op die beeldvorming haalbare en uitdagende doelen en een begeleiding binnen de brede basiszorg en de verhoogde zorg. Vooral bij de verwerking, inoefening of herhaling spelen de leraren in op de niveauverschillen tussen de leerlingen door tempo- en niveaudifferentiatie, verlengde instructie en de inzet van hulpmiddelen. Enkele leraren experimenteren met de inzet van een 'digitale leescoach' en voor anderstalige of taalzwakkere leerlingen zijn er soms initiatieven zoals pre-teaching. In overleg met de zorgcoördinator volgen de leraren de effecten van de begeleiding meer en meer op en sturen bij waar nodig. Het maandelijks klasoverleg, het zorgoverleg en de duidelijke structuur in het leerlingvolgsysteem zijn daarbij ondersteunend. De geïntegreerde aandacht voor de opvolging van de persoonsgebonden doelen is een groeikans.

Leef- en leerklimaat De leraren creëren een positief en gestructureerd leef- en leerklimaat waarin de leerlingen zich goed voelen en de focus op hun persoonlijke ontwikkeling centraal staat. Ze maken duidelijke afspraken en gaan vanuit een leerlingnabije en coachende onderwijsstijl regelmatig in dialoog met de kinderen. Fouten maken mag. Ze vormen een aanknopingspunt voor het leren en ontwikkelen. Wat straffen en belonen betreft, is er wel verscheidenheid in visie en aanpak. De leraren stimuleren de kinderen tot inzet, doorzettingsvermogen en geloof in eigen kunnen.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen en de aanpak geleidelijk, betekenisvol en taalontwikkellend te maken. Ze zorgen voor structuur in de opbouw van de lessen, activeren de voorkennis en geven gerichte klassikale instructies en kansen om nieuwe inhouden in te oefenen. De aandacht voor de graduele opbouw en de integratie van de metacognitieve vaardigheden is een werkpunt. Door sterker in te zetten op zelfstandigheid, zelfsturing en zelfmanagement, kunnen de leraren de tijd om te leren en het samenwerkend leren nog efficiënter benutten. Particulier knappe initiatieven op dat vlak, kunnen een hefboom zijn om van een rijke taal- en interactieomgeving een krachtig schoolkenmerk te maken. Door talenten, interesses en vaardigheden nog sterker te benutten, kunnen de leraren de leerlingen meer in hun kracht zetten en hun betrokkenheid verhogen. De doelgerichte inzet van luister-, spreek-, lees- en schrijfstrategieën, ook in andere leergebieden, groeit.

- Effectieve feedback** Vanuit een groeigerichte benadering, geven de leraren geregeld positieve persoons- en productgerichte feedback aan de leerlingen. Ze doen dat tijdens of kort na een leerervaring. Deze feedback is over het algemeen duidelijk, constructief en motiverend en past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Ze laten kansen liggen om systematisch feedback te geven op het proces- en zelfregulerend niveau, ingebed in het onderwijsleerproces. Een gezamenlijke reflectie over het geven van effectieve feedback aan leerlingen kan de kwaliteit van de feedback verhogen.
- Materiële leef- en leeromgeving** De leraren beschikken over de (digitale) leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. Er is een gevarieerd leesaanbod voorhanden in functie van leesbevordering en leesmotivatie. In sommige leerjaren experimenteren de leraren met digitale leesondersteuning, hetgeen getuigt van openheid voor innovatie. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De leesbaarheid en effectiviteit van de wandschema's verdienen extra aandacht. De leraren zetten de beschikbare uitrusting veelal efficiënt in. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.
- Kleuter- of leerlingevaluatie** De observatie en evaluatie zijn beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De leraren leveren inspanningen om de observatie en evaluatie in te bedden in het onderwijsleerproces maar het is een verbeterpunt om te komen tot een transparante, betrouwbare, faire en brede evaluatie voor alle domeinen. Vooral voor spreken, luisteren en creatief of communicatief schrijven kunnen de leraren nagaan welke beoordelingscriteria en evaluatiemethodieken ze best gebruiken en hoe deze te stroomlijnen over de leerjaren heen. Dat kan bijdragen tot een transparante en gelijkgerichte onderbouwing van de rapportering. Een aantal leraren geeft de leerlingen een actieve rol bij de evaluatie door zelfevaluatie en reflectie op basis van aangereikte kwaliteitscriteria te stimuleren.
- Leereffecten** De leerprestaties tonen aan dat de leerlingen minstens de doelen van het gevalideerd doelenkader bereiken.

4.3 Wiskunde in het lager onderwijs

Afstemming op het gevalideerd doelenkader

De aangeboden doelen sporen gedeeltelijk met het gevalideerd doelenkader. De leraren hanteren een onderwijsleerpakket waarmee ze flexibel omgaan. Uit het leerlingenwerk blijkt dat alle domeinen aan bod komen. Het is echter nog geen schoolkenmerk om stil te staan bij een bewuste doelenselectie en een functioneel gebruik van het doelenkader. Het digitale planningssysteem en het gebruik van de methodegebonden lesfiches met een brede waaier aan doelensuggesties, zijn in mindere mate ondersteunend om de volledigheid en de samenhang van het aanbod te bewaken. De geïntegreerde aandacht voor de persoonsgebonden doelen en de graduele opbouw ervan, zijn verbeterpunten.

Beeldvorming en begeleiding Via observaties, toetsen, foutenanalyses en een schooleigen leerlingvolgsysteem vormen de leraren zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerlingen. Met het oog op de realisatie van het gemeenschappelijk curriculum baseren de leraren op die beeldvorming haalbare en uitdagende doelen en een begeleiding binnen de brede basiszorg en de verhoogde zorg. Vooral bij de verwerking, inoefening of herhaling spelen de leraren in op de niveauverschillen tussen de leerlingen door tempo- en niveaudifferentiatie, verlengde instructie en de inzet van hulpmiddelen. Leerlingen met extra onderwijsnoden krijgen eventueel een aangepast traject. Voor de cognitief sterkere leerlingen, voorzien de leraren een bijkomend of verdiepend aanbod. In overleg met de zorgcoördinator volgen de leraren de effecten van de begeleiding meer en meer op en sturen bij waar nodig. Het maandelijks klasoverleg, het zorgoverleg en de duidelijke structuur in het leerlingvolgsysteem zijn daarbij ondersteunend. De geïntegreerde aandacht voor de opvolging van de persoonsgebonden doelen is een groeikans.

Leef- en leerklimaat De leraren creëren een positief en gestructureerd leef- en leerklimaat waarin de leerlingen zich goed voelen en de focus op hun persoonlijke ontwikkeling centraal staat. Ze maken duidelijke afspraken en gaan vanuit een leerlingnabije en coachende onderwijsstijl regelmatig in dialoog met de kinderen. Fouten maken mag. Ze vormen een aanknopingspunt voor het leren en ontwikkelen. Wat straffen en belonen betreft, is er wel verscheidenheid in visie en aanpak. De leraren stimuleren de kinderen tot inzet, nauwkeurigheid en geloof in eigen kunnen. Ze krijgen soms kansen om elkaar te helpen.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen en de aanpak geleidelijk, betekenisvol en taalontwikkellend te maken. Ze zorgen voor structuur in de opbouw van de lessen, activeren de voorkennis en geven gerichte klassikale instructies en kansen om nieuwe inhouden in te oefenen. Er is aandacht voor de geleidelijke opbouw van wiskundige begrippen, inzichten en procedures vanuit handelen met concrete materialen. De aandacht voor controle van begrip na de instructie en voor de graduele opbouw van de metacognitieve vaardigheden zijn aandachtspunten. Door sterker in te zetten op zelfstandigheid, zelfsturing en zelfmanagement, kunnen de leraren de tijd om te leren nog efficiënter benutten, de planningsvaardigheden van leerlingen ontwikkelen en het samenwerkend leren extra kansen geven. Zo kunnen de leerlingen meer met elkaar overleggen over hun denkproces en hun oplossingsstrategie. Het is positief dat de leraren zich ervan bewust zijn dat ze de probleemoplossende vaardigheden van de leerlingen nog sterker kunnen stimuleren door frequenter geïntegreerde toepassingen aan te bieden waarbij leerlingen zelf de oplossingsstrategie moeten identificeren.

Effectieve feedback Vanuit een groeigerichte benadering, geven de leraren geregeld positieve persoons- en productgerichte feedback aan de leerlingen. Ze doen dat tijdens of kort na een leerervaring. Deze feedback is over het algemeen duidelijk, constructief en motiverend en past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Ze laten kansen liggen om systematisch feedback te geven op het proces- en zelfregulerend niveau, ingebed in het onderwijsleerproces. Ze kunnen nog sterker stilstaan bij het expliciteren van vooropgestelde doelen en deze hanteren voor de terugkoppeling of zelfevaluatie. Een gezamenlijke reflectie over het geven van effectieve feedback aan leerlingen kan de kwaliteit van de feedback verhogen.

Materiële leef- en leeromgeving De leraren beschikken over de (digitale) leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het nieuwe onderwijsleerpakket reikt ook differentiatiematerialen aan. In beide vestigingsplaatsen zijn er voldoende materialen aanwezig om concreet te handelen tijdens de lessen getallen, meten en meetkunde. De leerlingen beschikken over hoofdtelefoons ter ondersteuning van de concentratie en hebben toegang tot een adaptief digitaal oefenplatform. De wandplaten zijn niet altijd duidelijk (leesbaar) maar dat wordt tot op zekere hoogte gecompenseerd door individuele hulpkaarten of een onthoudboekje. De leraren zetten de beschikbare uitrusting veelal efficiënt in. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.

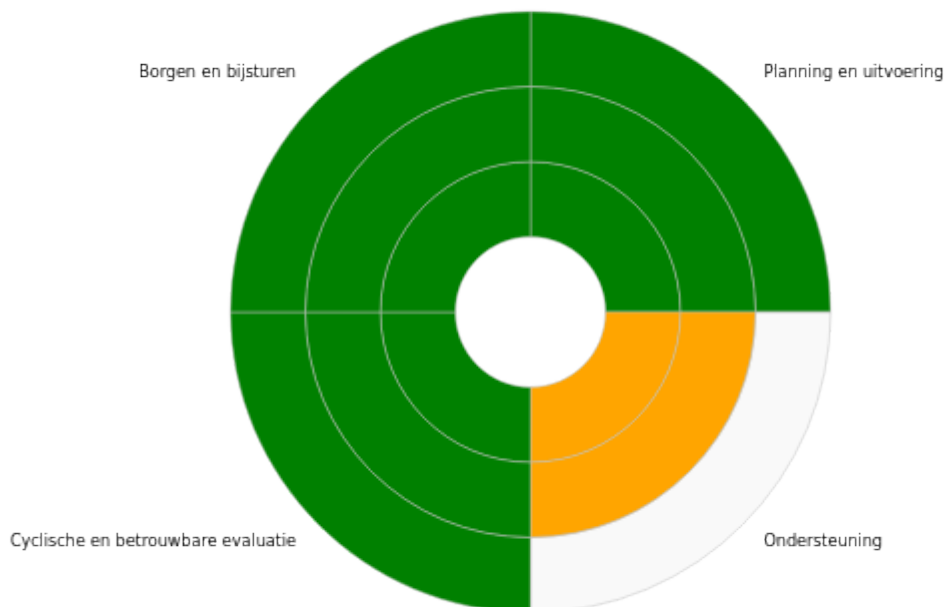
Kleuter- of leerlingenevaluatie De observaties, het dagelijks werk, de formatieve en de summatieve evaluaties zijn representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces transparant, betrouwbaar, fair en breed. De leraren maken foutenanalyses en benutten deze om het onderwijsleerproces meer en meer af te stemmen op de (individuele) leerbehoeften van de leerlingen. Ze betrekken de leerlingen bij de evaluatie al zijn er op dat vlak nog groeikansen door bijvoorbeeld de zelfevaluatie op basis van doelen en duidelijke criteria te ondersteunen.

Leereffecten De leerprestaties tonen aan dat de leerlingen minstens de doelen van het gevalideerd doelenkader bereiken.

5 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Het bestuur van de school is verantwoordelijk voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de gebouwen en lokalen. Aan de hand van volgende processen gaat de onderwijsinspectie enkel na of de school hiervoor een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert:

- elektriciteit
- gebouwen en onderhoud
- noodplanning.

Planning en uitvoering De school neemt maatregelen en plant acties gericht op het voorkomen of inperken van risico's en het voorkomen of beperken van schade en neemt die op in het globaal preventieplan en het jaaractieplan. De school baseert zich daarbij op risicoanalyses. Indien de uitvoering niet op korte termijn kan plaatsvinden, neemt de school doeltreffende compenserende maatregelen. In het jaaractieplan duidelijk aangeven welke preventie maatregelen aangepakt werden en welke nog op uitvoering wachten, vormt een aandachtspunt. De bedoeling van beide plannen is immers om de actuele situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne permanent onder de aandacht te houden.

- Ondersteuning** De school en de centrale preventiedienst ondersteunen de planning en de evaluatie van de maatregelen en acties. Zo stelde de school intern bevoegde personen aan die de speel- en turntoestellen controleren op tekorten en die taken mogen uitvoeren in de omgeving van elektrische installaties. De hand- en spandiensten door vrijwilligers ondersteunen de school. De school voorziet in financiële en materiële middelen om het veiligheidsbeleid vorm te geven. De duurzaamheid van het preventiebeleid staat echter onder druk omdat in beide vestigingsplaatsen de personele middelen te beperkt zijn om de geplande preventiemaatregelen nauwgezet te kunnen opvolgen.
- Cyclische en betrouwbare evaluatie** De school evalueert systematisch en cyclisch alle processen en bijhorende acties. Ze verzamelt gegevens om de kwaliteit van de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren en baseert zich daarvoor op diverse bronnen. De risicoanalyse die de centrale preventieadviseur opstelde over de elektrische installaties in beide vestigingsplaatsen is daarvan een voorbeeld. De school betreft relevante partners bij de evaluaties. Zo vroeg de school recent de lokale brandweerdienst om de gebouwen te evalueren op hun brandveiligheid. De verslagen van de rondgangen door de externe en interne dienst zijn duidelijk en zeer uitgebreid en geven een goed beeld van de actuele veiligheidssituatie in de school. Daardoor zijn de evaluaties doorgaans betrouwbaar.
- Borgen en bijsturen** De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt wat kwaliteitsvol is. Ze ontwikkelt doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. De recente renovatie van de kleuterklassen in Rijkhoven en de vernieuwing van het klasmeubilair zijn daarvan illustraties.

6 Respecteert de school de regelgeving?

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het zelfstandig voeren van een kwaliteitsvol beleid.
  - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 5
- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
  - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6

7 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

7.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid	◆
Organisatiebeleid	◆
Onderwijskundig beleid	●
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	●

7.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

7.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in het kleuteronderwijs	Nederlands in het lager onderwijs	Wiskunde in het lager onderwijs
Afstemming op het gevalideerd doelenkader	◆	◆	◆
Beeldvorming en begeleiding	●	●	●
Leef- en leerklimaat	●	●	●
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	◆	◆	◆
Effectieve feedback	◆	◆	◆
Materiële leef- en leeromgeving	●	●	●
Kleuter- of leerlingevaluatie	◆	◆	●
Leereffecten	●	●	●

7.3 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Planning en uitvoering	●
Ondersteuning	◆
Cyclische en betrouwbare evaluatie	●
Borgen en bijsturen	●

8 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES waarbij het bestuur zich moet engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van het leef- en leerklimaat.
- De kwaliteit borgen van de materiële leef- en leeromgeving.
- De kwaliteit borgen van de leereffecten.

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in het kleuteronderwijs.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor Nederlands in het lager onderwijs.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor wiskunde in het lager onderwijs.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot het voeren van een doeltreffend beleid op het vlak van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de afstemming op het gevalideerd doelenkader.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de effectieve feedback.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de kleuter- of leerlingenevaluatie.

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.